

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobce: a) **M.L.**, narozen XXXXX
b) **M.L.**, narozena XXXXX
oba bytem XXXXX
oba zastoupeni advokátkou Mgr. Alicí Kubičkovou, LL.M.
sídlem Za Poříčskou bránou 375/22, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2022, č. j. KUZZL 57861/2020, sp. zn. KUSP 48852/2020 ÚP-Vác,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu správních řízení

1. Žalobci brojí žalobou proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Otrokovice, odbor stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) ze dne 10.

6. 2020, č.j. SÚ /23950/2020/TKA, sp. zn. SÚ/9410/2019/TKA, kterým stavební úřad žalobcům za použití §129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) nařídil žalobcům jako vlastníkům stavby odstranění dřevěné stavby na pozemku u RD č.p. XXXXX na pozemku p.č. 2152/270(ostatní plocha) v k.ú. Napajedla (dále jen „stavba“) a stanovil podmínky pro její odstranění.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobci uvedli, že napadené rozhodnutí je založeno na svévolném protiprávním výkladu právních předpisů ze strany správních orgánů obou stupňů. Celá věc začala v roce 2014, kdy stavební úřad Městského úřadu Napajedla na základě podání L.Ž. a následné kontrolní prohlídky v srpnu 2014 v říjnu 2014 zahájil řízení o odstranění stavby. V roce 2015 padlo první rozhodnutí o odstranění stavby, které bylo na základě odvolání zrušeno. Posléze došlo k řešení otázky podjatosti zaměstnanců města Napajedla a přerušení řízení. Následovalo několik kontrolních prohlídek. Žádost o dodatečné povolení stavby podali žalobci dne 24. 7. 2018 a řízení o odstranění stavby bylo přerušeno. Rozhodnutím ze dne 16. 1. 2019 bylo řízení o dodatečné povolení stavby zastaveno z důvodu neodstranění podstatné vady žádosti a toto rozhodnutí bylo žalovaným částečně změněno a jinak potvrzeno. Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci žalobu, která je vedena o Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29A 70/2019. (Rozsudkem ze dne 29. června 2021, č.j. 29A 70/2019-61 byla žaloba zamítnuta. Žalobci podali kasační stížnost, o které dosud nebylo rozhodnuto. Pozn. soudu).
3. Následně žalobci zopakovali žalobní body, které uvedli v žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení o dodatečném povolení stavby. Stavební úřad vyžadoval v rámci řízení dokumentaci k této stavbě s ohledem na její charakter v neadekvátním rozsahu vzhledem k tomu, že se jedná o dřevěný domeček bez napojení k sítím, veřejné infrastruktúře, nemá vliv na dopravní požadavky na území, nevyžaduje terénní úpravy, nemá vliv na vegetaci a životní prostředí, nevyžaduje organizovat výstavbu, nemá vliv na vody v území a nevyžaduje prvky ochrany obyvatelstva. Uvedli, proč byly požadavky stavebního úřadu neadekvátní a proč považují rozhodnutí o zastavení řízení o dodatečném povolení stavby za nezákonné. Zejména polemizovali s nutností udělení výjimky z ust. §25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území (dále jen „vyhláška o obecných požadavcích na využívání území“). Požadavek stavebního úřadu na doplnění povolení výjimky je dle žalobců nadbytečný a nesprávný. O udělení výjimky nepožádali záměrně, jsou přesvědčeni, že se na jejich stavbu nevztahuje. Dále poukázali na to, že v projektové dokumentaci byla stavba označena „Dětský domeček u rodinného domu č. XXXXX Napajedla“, nikoliv „dřevěná stavba na pozemku u RD č.p. XXXXX“, jak uvádí stavební úřad. Dle jejich názoru pojem dřevěná stavba vyvolává dojem podstatně složitější stavby, než je domeček na hraní pro děti. Žalobci rovněž popsali, s jakými potížemi se potýkali, když podali žádost o stanovisko NTV cable, s.r.o.
4. Na závěr žalobci konstatovali, že z postupu činnosti všech zúčastněných orgánů je zřejmá absence snahy pomoci žalobcům při zákonném řešení jejich situace. Došlo k porušení §6 odst. 2, §8 odst. 2, §2 odst. 4, § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tedy zásady procesní ekonomie, zásady legitimního očekávání, naplňování zásady veřejné správy jako služby. Celé řízení, které nakonec vyústilo v rozhodnutí o odstranění stavby, bylo na počátku negativně ovlivněno tím, že je zahájil stavební úřad, který byl posléze shledán podjatým.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Konstatoval, že v řízení byla jednoznačně prokázána jak skutečnost, že se jedná o stavbu, která dle §2 odst. 3 stavebního zákona podléhá posouzení stavebního úřadu a vyžaduje územní rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas, tak i skutečnost, že žalobci tuto stavbu bez uvedeného souhlasu či rozhodnutí realizovali a stavba nebyla dodatečně povolena.

6. Skutečnost, že žalobci podali žalobu proti rozhodnutí o zastavení řízení o dodatečném povolení stavby nezpůsobuje nezákonnost postupu správních orgánů. Žalovanému není známo, že by soud uvedené žalobě přiznal odkladný účinek. Správním orgánům tedy nic nebránilo pokračovat v řízení o odstranění stavby a v tomto řízení taky rozhodnout.
7. Námitky žalobců dále směřují do řízení o dodatečném povolení stavby. I když jsou tato řízení v akcesorickém vztahu, jedná se o dvě samostatná řízení s rozdílným účelem a proto se liší i podmínky, které stavební úřad zkoumá. V řízení o odstranění stavby může stavebník namítat pouze nesplnění podmínek upravených v §129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Rozhodnutí o nařízení odstranění stavby je následkem stíhajícím vlastníka, který v řízení o dodatečném povolení stavby neprokáže splnění podmínek pro její dodatečné povolení. Vzhledem k zastavení řízení o dodatečném povolení stavby nezbylo stavebnímu úřadu nic jiného, než odstranění stavby nařídit.
8. Pokud žalobci namítají porušení zásad stanovených správním řádem, žalovaný konstatuje, že při přezkumu rozhodnutí stavebního úřadu žádné porušení neshledal. Žalobci obdrželi v rámci řízení příslušná poučení, požádali o dodatečné povolení stavby. Protože však nedoplňovali potřebné podklady, o nichž byl poučení, řízení bylo zastaveno.
9. Žalobci se domnívají, že řízení bylo negativně ovlivněno tím, že bylo zahájeno stavebním úřadě, který byl shledán podjatým. V průběhu řízení skutečně došlo k vyloučení L.Č., vedoucího stavebního úřadu Městského úřadu Napajedla a řízením byl pověřen Městský úřad Otrokovice, odbor stavební úřad. Ten pokračoval v řízení, ve kterém bylo jednoznačně prokázáno, že stavby vyžadovala rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas a nebyla dodatečně povolena. Řízení bylo zahájeno v souladu se zákonem.

IV. Ústní jednání

10. Během ústního jednání konaného dne 22. 6. 2021 za účasti obou žalobců i žalovaného strany setrvaly na svých návrzích prezentovaných již v rekapitulovaných podáních.

V. Posouzení věci soudem

11. Zdejší soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
12. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
13. Podle § 129 odst. 2 stavebního zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení o zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující ohlášení, žadatel předloží podklady předepsané k ohlášení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až § 115 tohoto zákona; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109 tohoto zákona, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti

územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85 tohoto zákona. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.

14. Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona platí, že stavbu uvedenou v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území, není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje a není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem. Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení.
15. Z výše citované právní úpravy je zřejmé, že řízení o dodatečném povolení stavby stavební zákon konstruuje jako řízení zahajované na žádost stavebníka nebo vlastníka poté, co je již z moci úřední vedeno řízení o odstranění stavby. Řízení o dodatečném povolení stavby je tedy samostatným řízením v rámci řízení o odstranění stavby. Prostřednictvím řízení o dodatečném povolení stavby je možné zabránit odstranění stavby, která je v rozporu s rozhodnutím nebo opatřením stavebního úřadu, nebo stavby postavené bez takového rozhodnutí či opatření. V tomto řízení stavební úřad posuzuje, zda jsou splněny podmínky pro to, aby byla stavba dodatečně povolena. Naopak v řízení o odstranění stavby stavební úřad posuzuje pouze to, zda je stavba provedena bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a zda stavba nebyla dodatečně povolena; mimo rámec předmětu řízení o odstranění stavby se proto ocitají námitky, které mohli žalobci uplatňovat v řízení o dodatečném povolení stavby (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 5 As 90/2017-22; není-li uvedeno jinak, jsou všechna zde citovaná rozhodnutí správních soudů dostupná na www.nssoud.cz, popř. ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
16. V daném případě žalobci žádost o dodatečné povolení stavby podali, ale řízení bylo pravomocně zastaveno. Proti tomuto rozhodnutí žalobci podali žalobu, kterou zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 29. června 2021, č.j. 29A 70/2019-61. V tomto řízení soud dospěl k jednoznačnému závěru, že s jednalo o stavbu, kterou nebylo možno vzhledem k odstupové vzdálenosti od hranic pozemků, která je pouze 26 cm, podřadit pod stavby uvedené v §79 odst. 2 písm. o) stavebního zákona, pro které není vyžadováno rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas
17. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o odstranění stavby lze zkoumat pouze to, zda stavba, která má být odstraněna, byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním a zda stavba nebyla dodatečně povolena.
18. Žalobci ale nic takového nenamítají. Netvrdí, že by předmětná stavba, které má být odstraněna, disponovala odpovídajícím rozhodnutím nebo opatřením stavebního úřadu, ani netvrdí, že by byla stavba dodatečně povolena. Žalobci namítají, že se nejedná o stavbu, která by vyžadovala povolení či opatření stavebního úřadu, což namítali již v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení o dodatečném povolení stavby a soud se s uvedenou námitkou v tomto řízení také vypořádal.
19. Dále žalobci namítají porušení zásad správního řízení stanovených správním řádem. Tyto námitky, které z větší části směřují do řízení o dodatečném povolení stavby, shledal soud nedůvodnými. Správní orgány zareagovaly na námitku podjatosti, vznesenou ve správním řízení žalobci a věc byla následně projednávána a vyřízena určeným stavebním úřadem Městského úřadu v Otrokovicích. Ze správního spisu nevyplývají žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by řízení mohlo být negativně ovlivněno tím, že bylo zahájeno úřadem, který byl následně vyloučen z projednání věci.

Pokud žalobci namítali porušení zásady legitimního očekávání, neuvedli žádný příklad, že by stavební úřad nepokračoval v řízení o odstranění stavby, pokud řízení o dodatečném povolení bylo pravomocně ukončeno. Žalobcům se dostalo důkladného poučení o jejich právech a povinnostech, a to včetně možnosti požádat o dodatečné povolení stavby, což také učinili.

20. Soud připomíná, že stavba postavená bez stavebního povolení má být zpravidla odstraněna, což stavební úřad nenařídí jen za situace, pokud stavebník prokáže splnění všech zákonných podmínek, jejichž splnění by bylo jinak požadováno v rámci řízení o povolení stavby (obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2005, č. j. 10 Ca 220/2004-26, publikovaný pod č. 804/2006 Sb. NSS). Důkazní břemeno ohledně naplnění podmínek pro dodatečné povolení stavby nese vlastník takové stavby (stavebník); je tedy na něm, aby v řízení o dodatečném povolení stavby naplnění podmínek prokázal (kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2006, č. j. 6 As 43/2004-101). Jak již bylo uvedeno, žalobci však v tomto případě nebyli úspěšní. Žalobu, kterou žalobci podali proti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby zdejší soud již projednal a zabýval se námitkami, které žalobci uplatnili. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby již soud není oprávněn znovu tyto námitky posuzovat. Zabýval se pouze skutečnostmi rozhodnými pro řízení o odstranění stavby a shledal, že byly naplněny podmínky pro odstranění stavby stanovené v §129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, neboť stavba nebyla dodatečně povolena.

VI. Závěr a náklady řízení

21. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
22. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročež mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 6. prosince 2022

JUDr. Zuzana Bystrická v. r.
předsedkyně senátu